

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

ΗΜΕΡΙΔΑ
**ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ
ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΤΗΤΑ:
Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΩΝ ΤΣΙΓΓΑΝΩΝ- ΡΟΜΑ**

Πνευματικό Κέντρο Ασπρούργου, 5 Απριλίου 2017

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ
ΑΝΤΙΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΓΙΑΝΝΗ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Η Περιφέρεια Αττικής - και ειδικότερα η Αντιπεριφέρεια Δυτικής Αττικής - έχουν αναλάβει μια συστηματική πρωτοβουλία προώθησης της κοινωνικής ένταξης των Ρομά στην περιοχή μας.

Η πρωτοβουλία αυτή αντανakλά μια πραγματικότητα.

Στη Δυτική Αττική των μόλις 161.000 κατοίκων -διαμένουν μόνιμα ή εποχικά 20 -30.000 τσιγγάνοι- σε συνθήκες περιθωριοποίησης.

Όλα δε τα προηγούμενα χρόνια - όχι μόνο δεν υπήρξαν πρωτοβουλίες κοινωνικής ένταξης - αλλά επιεικώς θα έλεγα - πως είχε κυριαρχήσει ένα κλίμα αδιαφορίας - τις συνέπειες του οποίου τις βλέπουμε σήμερα και σε όλα τα πεδία και επίπεδα.

Στο πολιτικό, στο σχολικό, στο κοινωνικό, στο οικονομικό, στην παραβατικότητα, στην πρόσβαση των Ρομά σε δημοτικές και δημόσιες υπηρεσίες, στην έλλειψη νόμιμης εργασίας κ.ο.κ.

Προκειμένου λοιπόν - να υπάρξει ένα κέντρο αναφοράς στην Δυτική Αττική για τα θέματα των Ρομά - αρχικά ιδρύσαμε το Φόρουμ Δυτικής Αττικής - που λειτουργεί από τον Νοέμβριο του 2014.

Στη συνέχεια δημιουργήσαμε το Πιλοτικό Γραφείο Στήριξης Ρομά και Ευάλωτων Κοινωνικών Ομάδων - που λειτουργεί από τον Δεκέμβριο του 2015 - στο πλαίσιο προγραμματικής σύμβασης με το ΤΕΙ Αθήνας.

Επιπλέον - και μάλιστα μόλις προχθές - ανακοινώθηκε και η λειτουργία Γραφείου Νομικής Στήριξης με έδρα του την Αντιπεριφέρεια Δυτικής Αττικής - στο πλαίσιο του προγράμματος JUSTROM του Συμβουλίου της Ευρώπης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Κυρίες και Κύριοι,

Σε αυτά τα πλαίσια προγραμματίστηκαν τρεις ημερίδες:

Για το προσωπικό των δημοτικών και περιφερειακών υπηρεσιών, για το υγειονομικό προσωπικό, ενώ η σημερινή απευθύνεται στο εκπαιδευτικό προσωπικό της περιοχής μας, προς το οποίο θέλω να εκφράσω τις ευχαριστίες μας για την άριστη συνεργασία την οποία έχουμε.

Θα μου επιτρέψετε όμως να κάνω **ειδική αναφορά σε σχολικές μονάδες της περιοχής** - που λειτουργούν μέσα σε εξαιρετικά

δύσκολες συνθήκες -όπως είναι αυτή του 7^{ου} Δημοτικού Σχολείου Ασπροπύργου.

Οι μονάδες αυτές επιτελούν τεράστιο κοινωνικό έργο –που πέρα των συγχαρητηρίων και των επαίνων - αξίζουν ιδιαίτερης μέριμνας και στήριξης από κάθε δημόσια αρχή.

Οι μονάδες αυτές - που σε πολλές περιπτώσεις αποτελούν τη μόνη σταθερή παρουσία της Ελληνικής Πολιτείας σε περιοχές διαβίωσης Ρομά - είναι οι μοναδικοί οργανωμένοι θεσμοί που διδάσκουν ένα διαφορετικό προσανατολισμό σε περιθωριοποιημένες κοινότητες.

Η ύπαρξη και λειτουργία τους αποκτά ακόμα σπουδαιότερο ρόλο -λόγω του σημαντικού αριθμού τσιγγάνων που διαβιώνει σε καταυλισμούς - σε συνθήκες όπως γνωρίζετε - εξαιρετικά δύσκολες και επικίνδυνες, εκτεθειμένοι σε ποικίλους κινδύνους.

Η πρόσβαση λοιπόν και ένταξή τους στο σχολικό περιβάλλον έχει ιδιαίτερη σημασία - για την ενδυνάμωση και εξέλιξη των τσιγγάνων σε όλα τα επίπεδα της ζωής - αλλά και στην γενικότερη συγκρότηση τους - ως πολίτες με δικαιώματα και με υποχρεώσεις.

Δεν πρέπει όμως να κρύψουμε κάποια προβλήματα που υπάρχουν στην Δυτική Αττική, εάν φυσικά θέλουμε να πάμε δυο βήματα μπροστά.

Το λέω αυτό γιατί συχνά αναμένουμε από το σχολείο ευθύνες και ρόλους εξωεκπαιδευτικούς - που όλοι γνωρίζουμε πως ξεκινούν από την πολιτική προσέγγιση του θέματος -και φτάνουν μέχρι το ρόλο των τοπικών κοινωνιών -και των συλλόγων γονέων και κηδεμόνων.

Σε κάποιες περιοχές μάλιστα όχι μόνο δεν επικρατούν συνθήκες προσέγγισης των Ρομά - αλλά αποκλεισμού αυτών -ωθώντας τους δυστυχώς - σε περαιτέρω περιθωριοποίηση.

Υπάρχουν έντονες διαπολιτισμικές συγκρούσεις - που μεταφέρονται ή αντανakλώνται και μέσα στο σχολείο - άλλωστε δεν έχει περάσει πολύς καιρός - από τότε που Δήμος της περιοχής - αποφάσισε να κλείσει σχολείο - λόγω της εγγραφής τεσσάρων τσιγγανοπαίδων!

Πέραν όμως αυτών - τα προγράμματα σχολικής ένταξης τσιγγανοπαίδων παίζουν σημαντικό ρόλο - ιδιαίτερα - εκεί όπου η τοπική κοινωνία διαδραματίζει έναν πιο θετικό και υποστηρικτικό ρόλο.

Το ίδιο όμως πρόγραμμα - μπορεί να έχει διαφορετικά αποτελέσματα- εκεί όπου η τοπική κοινωνία - εμφανίζει αρνητική ή και εχθρική στάση.

Σε κάθε περίπτωση, πάντως, **απαιτείται σημαντική δουλειά με τις τοπικές κοινωνίες, όπως και προετοιμασία των τσιγγανοπαίδων για την σχολική τους φοίτηση.**

Η **διαπολιτισμική προσέγγιση**-οι δράσεις μέσα στην κοινότητα- και η συνεργασία με την κοινότητα των τσιγγάνων - μπορεί να επιλύσει πολλά από αυτά τα προβλήματα - και ασφαλώς να συμβάλει στη βελτίωση των όρων πρόσβασης των τσιγγάνων και στο εκπαιδευτικό σύστημα.

Ιδιαίτερη σημασία έχει η συστηματική δουλειά για την προσέλκυση και στήριξη των κοριτσιών Ρομά στο σχολείο- με παράλληλη στήριξη - ώστε να απαγκιστρωθούν από την πρακτική της εγκυμοσύνης κατά την πρώιμη εφηβεία - και την αποκοπή κάθε δεσμού με τη σχολική κοινότητα.

Προς αυτή τη κατεύθυνση - πρέπει να **ενθαρρυνθούν γυναίκες Ρομά να εκπαιδευτούν ως σχολικές διαμεσολαβήτριες** - και να απασχοληθούν σε συγκεκριμένες περιοχές.

Εμείς πιστεύουμε ότι - εκπαιδευτικοί φορείς της περιοχής μας -τοπική αυτοδιοίκηση, Ειδική Γραμματεία Κοινωνικής Ένταξης Ρομά, ερευνητικοί φορείς- πάντα όμως με την συνεργασία και την ενεργοποίηση των ίδιων των τσιγγάνων - μπορούμε σήμερα όλοι μαζί να κάνουμε άλματα στην κατεύθυνση της κοινωνικής ένταξης των Ρομά.

Πιστεύουμε ότι μπορούμε να βάλουμε τις βάσεις για ένα **συνεργατικό δίκτυο στην Δυτική Αττική** - με σκοπό την διευκόλυνση της πρόσβασης αυτών στις σχολικές μονάδες - με οφέλη πρώτα και κύρια για τους ίδιους τους τσιγγάνους - αλλά και για την τοπική κοινωνία.

Με τις σκέψεις αυτές ευχαριστούμε θερμά και πάλι για τη συνεργασία.

Δηλώνουμε ανοιχτοί σε προτάσεις για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση δράσεων - όχι μόνο των τσιγγάνων - αλλά γενικότερα και άλλων ευάλωτων κοινωνικών ομάδων της περιοχής - και εύχομαι κάθε επιτυχία στη σημερινή Ημερίδα.